

Lăsa

7 évf. - 148 szám | független politikai napilap SALONTA, 1935. július 9. **kedd**

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre: 35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Háborút jelent Ottó visszatérése az osztrák trónra?

BÉCS. Az osztrák gazdasági és kulturális tanács is elfogadta a Habsburg ellenes törvény hatályaon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslatot s most már csak a tartományi tanácsok határozata szükséges.

Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter szerint a Habsburgok teljes jogú osztrák állampolgárok s nem akadályozhatók meg abban, hogy Ausztriába visszatérjenek. Ezt azonban, mint magánszemélyek teszik. Nemzetközi bonyodalom csak akkor származhatna, ha az uralkodó család jelenlegi feje, Ottó főherceg hazatérne. A trónkövetelő azonban egyelőre nem tér vissza Ausztriába. Ez a megállapodás Zitára nem vonatkozik. Végül

reményét fejezte ki, hogy a világ rövidesen napirendre tér az új osztrák törvény felett.

Egy jugoszláv politikus mondotta, — írja egy angol lap — hogy a Habsburgok háborút jelentenek és Csehszlovákia semmiesetre sem fog beleegyezni a restaurációba. Laval nemrég jelentette ki, hogy Franciaország magatartása ebben a kérdésben azonos a kisanthatéval.

BELGRÁD. Beavatottak szerint a jugoszláv külügyminisztériumban élénk tevékenység folyik a Habsburg-kérdés miatt. Állandó telefonösszeköttetést tartanak fenn Párisal, Bucurestivel és Prágával.

Amerika megrögzíti az arany árfolyamát

Newyork. Thomas szenátor a kormányt arra kérte, hogy az arany és ezüst árfolyamának rögzítési kérdését mielőbb rendezze.

Háboruellenes tüntetés lesz Párizsban

Párizsi jelentések közlik, hogy a francia fővárosban július 14-én nagy tüntetésre készülnek a jobboldaliak. Kormánykörökben aggodalommal tekintenek a tüntetés elé. Súlyos napja lesz ez Franciaországnak. A frontharcosok a háború ellen tüntetnek.

Francia frontharcos ezredes Budapesten

Budapesti jelentés közli, hogy egy francia ezredes, a frontharcos szövetség elnöke Budapestre érkezett, ahol gróf Takács Tolvaj tábornagy fogadta.

Olasz csatahajó elindult Abesszinia felé

Róma. A Celio nevű csatahajó 610 főnyi legénységgel és 27 tiszttel elindult Abessziniába.

Amerika nem avatkozik bele az abessziniai ügybe

Washingtoni jelentések közlik, hogy Amerika egyáltalán nem avatkozik bele az abessziniai ügybe. Francia lapok elégedetten fogadják az amerikai kormány álláspontját. Franciaország — írják a párizsi lapok — nem támadja Olaszországot az abessziniai kérdéssel kapcsolatban, Franciaország megnyugszik Mussolini bölcs intézkedéseiben.

Politikai merénylet

Zágrábi jelentés közli, hogy Samoborg horvátországi községben Leocsin képviselő házában bomba robbant. Valószínűleg politikai merénylet történt.

Holnap tárgyalják a varşandi ügyet

Varşand község az Orosiért tekintélyes összeggel tartozik Salonta városának. De egy baj van. Nemi akar fizetni! Salonta város vezetősége köz-

igazgatási keresetet indított Varşand község előjárósága ellen. Az ügyet holnap, kedden tárgyalja a timişoari revíziós bizottság.

Bonokkal fizetik a városi taxákat

Salonta város vezetősége is küzd a gazdasági helyzettel. A város háztartása is erősen megérzi a pénzhiányt s ugyanakkor kötelezettségeit is teljesítenie kell, hivatalnoki fizetések, szállítók kifizetése, dologi kiadások stb. A közönség is leszegényedett. Régi és sokszor hangoztatott megállapítás, hogy nincs pénz. Ez a legrosszabb időszak, míg a buza be nincs takarítva!

A városi vezetőség, hogy könnyítsen a taxával hátralekban lévő lakosok helyzetén, olyanértelmű határozatot hozott, hogy e hó utolsó napjáig mindenki kiegyenlítheti hátralek-

taxáját bonokkal. A városi pénztár 60 százalékot bonban és 40 százalékot készpénzben fogad el. Miután jelentős megtakarítást lehet elérni, ajánlatos a kedvezményt igénybe venni.

Nemdohányzó szakaszok

Bucuresti jelentés közli, hogy az első és második osztályú vasúti kocsikban egy-egy fülkét nem dohányzóknak tartanak fel, míg a 3. kocsiosztályon csak a gyorsvonaton lesz nemdohányzó szakasz.

Remek lesz az NSC népünnepélye

A salontai közönség igen élénk érdeklődést tanúsít az NSC vasárnapi népünnepélye iránt. Izeltől felsorolunk néhány dolgot, amely az ünnepség fényét emeli: Flekken, bográcsgulyás, bableves, finom sülték, jó borok, szerencsehalászat, kacsavadászat, tombola, amerikai árverés, lassusági bicikli verseny, oldboy és törpe mérkőzés, Miss NSC választás, szerpentin, konfetti, lepényevés, tornamutatványok, fél 7-kor főmérkőzés (egy kitűnő aradi csapat jön Salontára) este szenzációs szabad színpad elsőrangú műsorral. A rendezőség lázas izgalommal dolgozik a siker érdekében. Az NSC vezetősége lapunk útján szeretettel hív meg mindenkit a vasárnapi népünnepélyre. Dél előtt virágos autó korzó. Katona és cigányzene.

Az ünnepély külön szenzációja a táncolók részére a forgó parkett.

Itt a nyár

Gondoskodjék nyári ruházati cikkekről!

Sportingek, fürdőtrikók, férfi nyári ingek, zoknik, női és gyermek szandálók, kalapok, nyakkendők és választékban, legolcsóbban

Kovács Lajos
divatruházában

Beszélő számok

Ausztriában a munkanélküliek 26 százaléka nő. Angliában, az Egyesült Államokban és Németországban 16 százaléka. Harmincegy állam kimutatása szerint a munkanélkülieknek egyhatoda nő. Ez azzal magyarázható, hogy a nők a nagyvárosokba tördülnek mert nem bírják a vidéken a földmunkát.

Hore Belisha, a nagybritanniai közlekedési miniszter új közlekedési szabályzatot dolgozott ki, melyet nemsokára beterjeszt a parlamentnek jóváhagyás végett. Ezt 15 millió példányban ingyen küldözgeti szét minden országba, hogy tanulmányozhassák.

A kerékpárosok bizonyára gyűlölni fogják a minisztert, mert a miniszter véleménye szerint ők okozták a legtöbb galibát a közlekedésben. 1928-ban — jelenti ki a miniszter — 691 kerékpárost gázoltak el és 27.680 sebesült meg. Viszont 1934-ben a kerékpárosok között 1530 halálos áldozat van és 67.705 sebesült. Eszerint ezek a szerencsétlenségek emelkedő irányt mutatnak. A gyalogos áldozatok száma körülbelül ugyanaz, mint a múltban, 1928-ban 3225 járókelő halt meg utcai szerencsétlenségek következtében és 69.142 sebesült meg. 1934-ben pedig 3529 halt meg és 80.000 sebesült meg. Az új angol közlekedési szabályzat a kerékpárosokat szedi kordába.

Kérem egy szóra!...

Figyelje meg árait: Gumitalpu cipő 70, női vászon divatcipő 135, férfi barna cipő 65, férfi trikó ing 55 lei. Szandálók minden számban, fürdődresszek, cipők, sapkák, zsemperek nagy választékban. Minőséggel és árral ön is meg lesz elégedve.

Rubinné Minerva áruház

Harcoljunk az állatkinzók ellen!

Megírtuk legutóbb, hogy egy salontai gazdát 500 lejre ítélte a helybeli járásbíró, mert vandál módon egy hatalmas karóval kizozta lovát. A járásbírósgon megnéztük a bűnjelként lefoglalt „karót”, melyről megállapítjuk, hogy egy fa törzse! Ezzel kizozta, ütölte verte a lovat a gazda. Szeretnők tudni, hogy miért nincs állatvédelem Salontán? Aki szemtanúja olyan jelenetnek, hogy valaki üt, vagy ver állatot, az tegyen a bíróságon jelentést az illető állatkinzó

ellen!

Még sem ehet tűrni, hogy egyes emberek kizozzák az állatokat. Mi történné, ha ugyanazokat az üteket visszakapná az állatkinzó, amiket a szerencsétlen állatnak adott? Hányszor látni az utcán, hogy emberevő hajlamokkal rendelkező egyének szöges csizmával rugják hasba a lovat?

Ez az állapot tűrhetetlen. Lépjen közbe a hatóság is!

Egy közhivatalnok szenzációs turpissága

Egész Franciaország a bürokrácia egy botlásán kacag, amelyre most jöttek rá a számvizsgálatok alkalmával. Néhány hét előtt Párizsban meghalt egy ember, akinek a város semmiért 20.000 frankot fizetett hat éven át. Az illető valamikor városi képviselő volt és mint ilyen folyamodott a párizsi akváriumok felügyelői állásáért. Kérve nyét kedvezően intézték el és évi jövedelmét költségáttalány és egyéb bonifikáció levonásával 20.000 frank-

ban állapították meg.

Kineveztetése után rögtön háromhónapi szabadságot kért és kapott, amelyet párizskörnyéki villájában töltött el. Azóta minden évnyegyedben megújította a háromhavi szabadságot, amely alatt természetesen huzta a fizetését. Így ment ez hat éven át, míg aztán halála alkalmával kiderült a turpisság. Az akváriumok nem is lárták szabadságolt felügyelőjüket.

Vámmentes zóna lesz Oradea?

Bucuresti. Oradea város polgármesteri hivatalának küldötsége jelent meg szombaton a pénzügyminisztériumban, az ottani kereskedelmi és vállalatok, valamint intézmények kéré-

sét terjesztve elő, amelyben kéri: semleges, illetve vámmentes zóna létesítését Oradeán, hogy a város gazdasági életét, amely súlyos válságban van, így fellendítsék.

Egy kis helyesírás

Adassék bocsánat, hogy kötelességünknek eleget teszünk és magyarázunk egy kicsit a magyar helyesírásról. Sokszor előfordul, hogy beküldnek közleményeket a szerkesztőséghez s bosszantó, hogy milyen hibás magyarsággal írják meg azokat. Nem bűn, ha valaki nem tud helyesírást, de mindenesetre az, aki nem tudja a magyar helyesírást, ne is kritizáljon, mert amíg valaki nem tud magyarul helyesen írni, nem mondhatja azt sem, hogy tökéletes a saját anyanyelvében.

Az alábbiakban bátor leszek néhány közkeletű dolgot közölni megbízható forrásmunkák nyomain.

Helytelen: egyezség, foghagyma, keztyű, korcsma, küzködés, mértföld, orrmány, orrgyilkos, visszály, vizzálya; de helyes: egyesség, fokhagyma, kesztyű, kocma, küzködés, mérföld, ormány, orgyilkos, vizzály, visszája.

Bakkancs, miért két k-val? Elég egy k betű: bakancs. Ime, néhány szó helyes leírása: brit, cikázik, csat, csengetyű, csitit, egyéb, egyes, fogantyú, fulánk, geny, köpeny,

lesz, szalag, menyasszony, ismeretség, semilyen, utána stb.

Tessék idefigyelni: fogózik, ez a szó jól van leírva? Nem. Helyes alakja fogódzik! Hasonlóképen kergetődzik, lopódzik, vagdalódzik, harapódzik stb. Felszólító módban a z betű kettős: pld. lopódzzék, harapódzzék stb.

Tudja-e, hogy ezeket a szavakat így kell írni: billenne, cuppanna, cseppen, dobbanna, fröccsenne, köszönné, koppanna, moccanna, nyekkenne, pottyanna, röppené, surranna, szepenne, toppanna stb.? Továbbá: érintget, köhintget, suhintgat a helyes alakok. Nem azt írjuk, hogy akgat, hanem aggat, nem lyukgat, hanem lyuggat, nem szakgat, hanem szaggat. Folyjon ez a helyes alak és nem folyjon! A higy ige felszólító módja: higgyed, higgyem, higgyünk, higgyenek. No még egy fontos! A villámlík, fénylik, lélegzik, csuklik, botlik, izlik, igék felszólító módja helyesen a következő: villámoljon, fényeskedjen, lélegzeljen, csukoljon, botoljon, izleljen.

Ugye, hogy mennyire nehéz a magyar nyelv? Aki helyesen akar vényt írni, annak ezt a pár apróságot is eljes meg kell jegyeznie. (s. j. ki hiv

Emlékezés Lovassy Lászlóra

Írta: INCE BÉLA

Szívembe csap a múlt idők varázsa:

Eszmények kora, ifjú lángolás!

Emelkedem föl, egek magasába,

Bár itt az élet már olyan régóta más.

Új nemzedékek jöttek a régi helyébe —

És azt megérteni lényük nem bírja már,

Mert nem szeli a levegőt röptébe,

Ha szárnyát elvágják, a gyors madár.

De szálltak egykor, erős szárnyat bontva,

Ifjaink; lelükben élt Prometheus tüze

S égett a vágy, új fényt hozni a Honra,

Melyet évszázadokon sok zsarnok üldöze.

Bátor hang harsogott annyi lelkes szívből,

Kigyúlva lángszavú honfiak ajkán —

És megszentelve, miként az oltár tűzétől.

Terjedt és viharzott szerte a Hazán.

Bocskai földjének egy levente sarja

Leit vezér a dicső versenyen,

Hogy a nevet két ország visszhangozza,

Mikor a szálló hír szárnyán megjelen.

Lovassy László, Salonta szülötte, —

Róla legenda s történet beszél —

Aki lelkesített lángolóan égve,

Mig elvitte egy éjjel — „a fekete szekér.”

S a hosszú évek kínos rabságában,

Amit az osztrák zsarnok rá kímért,

Megtépve és aggódva gondolván honára,

Zúzott elmét kapott — a lángoló szívért.

.. Ma itt pihen az ősi föld porában;

Zöld lombok ága hajlik a sírja fölé —

És álma nyugodt a csendes magányban —

Mert múlt s jövő csupán az ilyen szívéké!

(Jegyzet. Lovassy László Salonta nagy-

ia. Szül. 1815 május 21, meghalt 1892

augusztus 6. Az 1848—49-es harcokban szabad-

sághős, kiváló szónok, az ifjúság lelkes

vezére. Az osztrák kormány 10 évi vár-

agságra ítélte; a kiváló és hőselkű férfi

börtönben, a kiállott szenvedések követke-

zében megőrült. — A szerk.)

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága

id. Kovács János

metésén oly nagy számban résztvettek, fá-

almunkat részvételükkel enyhítették, ezuton

ondunk hálás köszönetet. Ugyancsak hálás

szöveget mondunk az Iparos Dalegyet tag-

inak szíves közreműködésükért.

A gyászoló család.

Danielisz János

metésén oly nagy számban résztvettek és

dalmunkat részvételükkel enyhítették, ezuton

ndunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

— Az adórendszer egy-

gesítése. Bucurestiből jelentik:

éz a adórendszer egységesítéséről szóló

akarvényt az összes módosításokkal és

got iseljes szöveggel közzétették a július

(s. j.) hivatalos lapban.

Kóbor cigányok támadása egy salontai nő ellen

Megdöbbszentő esetet hoztak tudomásunkra. Egy idősebb nő igyekezett az állomástól a város felé, mikor a népkert előtti alléból két lopprongyos cigány bukkan elő. A cigányok rá támadtak az öregasszonyra, pénzt kér-

tek tőle. Már-már ijesztővé vált a helyzet, azonban a két utonálló cigány, mikor látta, hogy járókelők jönnek, odébájt. Nem első eset, hogy utonálló cigányok garázdálkodnak a Népkert környékén.

Elköltözött a kontrollhivatal

A salontai állami kontrollhivatal elköltözött a Rozvány házból a Str. Regele Carol II. 14 szám alá. Holnap-

tól kezdve tehát a felek az új helyiségben keressék fel a kontrollhivatalt.

Rendelet a vaj árusításáról

Bucuresti. A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében vaj csak úgy hozható forgalomba, hogyha a csomagolópapíron a vaj tiszta és

párolgási súlya fel van tüntetve, pld. 100—97, 200—192 gram stb. Ilyen súlyfeltüntetés nélkül vaját árusítani tilos.

Repülőverseny 1 halottal és 4 sebesülttel

Algirban nagyarányú repülőversenyt rendeztek, amely tragikusan végződött. Lezuhant egy repülőgép,

melynek egy utasa meghalt, négy utasa súlyosan megsebesült.

Tízmillió leire bírságolták az Astra petróleumvállalatot

Bucuresti. A román személyzet alkalmazásának ellenőrzésére kiküldött bizottság 10 millió lei pénzbírságra ítélte az Astra Romana petróleumvállalatot. A pénzügyi közegek-

nek szombaton kellett volna megjelenniük a társaságnál a bírság behajtása végett, a pénzügyminiszter azonban rendeletileg felfüggesztette a hatalmas összegű bírság behajtását.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség

Kelet-szibériában, Omsk közelében súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Egy vonat kisiklott és hat ember meghalt, míg kettő megsebesült. Igen különös, hogy a halottak között van-

nak azok a tisztviselők is, akiket Kananovics szöveget közlekedésügyi népbiztos küldött ki Szibériába, hogy vizsgálatot indítsanak a sorozatos vasuti szerencsétlenség ügyében.

Kettős gyilkosság egy parkban

Megdöbbszentő kettős rablógyilkosság történt a kecskeméti Katona József parkban, ahol ismeretlen tettes több balta csapással agyonverte Kreuczinger fagylaltárust és ennek segédjét Perdi Jánost. A fagylaltárus és segédje minden éjjel a parkban aludt és támadójuk álamban rontott rá a két emberre, akiket

szörnyű tette után kirabolt. A kettős gyilkosságot egy rendőr vette észre. Ekkorára Kreuczinger már halott volt, míg segédjét teljesen reménytelen állapotban szállították a kórházba. Kihallgatni sem lehetett és így támadójuk kilétét nem sikerült megállapítani.

Tip: „Az Ujság” nyomdája Salonta

A kitünő Kolping fiuk biztosan verték a gyengén szereplő Törekvés fiukat. A Törekvés viasz góliját Orbán lőtte.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.